

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

**V L O im. A. MICKIEWICZA
W CZĘSTOCHOWIE**

Opracowanie: dr Melania Orzechowska, mgr Joanna Piwowarczyk, mgr Dorota Pożarlik

Data zatwierdzenia: 30. 09. 2012 r.

SPIS TREŚCI:

1. Podstawa prawna.	3
2. Cele wychowania w szkole.	3
3. Wymiary oczekiwań uczniów wobec nauczycieli.....	4
4. Zasady ogólne, jakimi powinien kierować się w swoich oddziaływaniach każdy wychowawca.....	4
5. Szczegółowe zadania szkolnego programu wychowawczego.....	5
6. Ewaluacja.....	9

1. PODSTAWA PRAWNA:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Konwencja o Prawach Dziecka.
3. Ustawa o systemie oświaty.
4. Rozporządzenie w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
5. Ustawa- Karta Nauczyciela.
6. Statut szkoły.

2. CELE WYCHOWANIA W SZKOLE:

1. zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia liceum;
2. umożliwienie zdania egzaminu maturalnego;
3. kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości;
4. sprawowanie opieki nad uczniami odpowiednio do ich potrzeb oraz możliwości szkoły;
5. wspomaganie uczniów w ich wszechstronnym rozwoju;
6. zapewnienie opieki wychowawczej i warunków bezpieczeństwa oraz ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej;
7. udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
8. wspomaganie wychowawczej roli rodziny;
9. upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwej postawy wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych.

REALIZACJI CELÓW WYCHOWAWCZYCH SŁUŻĄ:

1. organizacja i struktura szkoły;
2. zajęcia dydaktyczne;
3. zajęcia profilaktyczne;
4. zajęcia integracyjne;
5. zajęcia pozalekcyjne;
6. uroczystości szkolne;
7. wycieczki szkolne;
8. konkursy, olimpiady, zawody itp.;
9. spotkania z ciekawymi ludźmi, specjalistami zajmującymi się rozwiązywaniem różnych problemów;
10. sposoby prowadzenia lekcji;

11. spotkania w ramach godzin wychowawczych;
12. wskazania wynikające ze statutu szkoły;
13. regularne zebrania z rodzicami;
14. osobiste, telefoniczne, korespondencyjne informowanie rodziców o postępach dziecka, szczególnie w sytuacjach zagrażających jego rozwojowi;
15. kontakty z dyrektorem, nauczycielami i pedagogiem w czasie konsultacji dla rodziców.

3. WYMIARY OCZEKIWAŃ UCZNIÓW WOBEC NAUCZYCIELI:

1. Utrzymuje porządek - nie umie - utrzymać porządku. Obowiązkiem nauczyciela jest utrzymanie porządku.
2. Naucza - nie naucza. Od nauczyciela oczekuje się, że będzie nauczał, a nie opowiadał historyjki luźno związane z tematem. Nauczając nauczyciel musi stawiać wymagania.
3. Tłumaczy rzeczy trudne - nie tłumaczy. Uczniowie uważają, że obowiązkiem nauczyciela jest wytłumaczyć to, co trudne.
4. Prowadzi zajęcia interesująco - prowadzi zajęcia nudno. Oczekuje się, że nauczyciel będzie w ciekawy sposób przekazywał wiedzę.
5. Jest sprawiedliwy (uczciwy) - niesprawiedliwy (nieuczciwy). Uczeń zaakceptuje karę, gdy zostaną spełnione pewne warunki, na przykład, gdy przedtem był ostrzeżony i z szansy poprawy nie skorzystał. Nie zaakceptuje, gdy czuje, że niesłusznie ponosi odpowiedzialność za innych.
6. Jest przyjazny - nieprzyjazny. Jeśli nauczyciel jest do tego wszystkiego, co wymieniono wcześniej dodatkowo przyjazny, to bardzo dobrze.¹

4. ZASADY OGÓLNE, JAKIMI POWINIEN KIEROWAĆ SIĘ W SWOICH ODDZIAŁYWANIACH KAŻDY WYCHOWAWCA:

1. Zasada **prawdy**, czyli dochowania zgodności słów wychowawcy z jego własną postawą życiową.
2. Zasada **dobra dziecka**, wymagająca od nauczyciela kierowania się we wszystkich etapach i formach procesu wychowania korzyścią, interesem, bezpieczeństwem i wszechstronnym rozwojem każdego wychowanka.
3. Zasada **przykładu**, czyli prezentowania przez wychowawcę wartości, ideałów, postaw, przekonań i umiejętności, jakich oczekuje w szkole od samych podopiecznych.
4. Zasada **projekcji pedagogicznej**, czyli umiejętności spojrzenia przez wychowawcę na sprawy dziecka, jego wartości czy emocji z jego punktu widzenia, niejako z jego miejsca czy perspektywy.
5. Zasada **więzi emocjonalnej z wychowankiem**, polegająca na nawiązaniu i utrzymaniu z nim bezpośredniego, osobistego, ciepłego i serdecznego kontaktu.
6. Zasada **poszanowania osobowości wychowanka**, która sprowadza się do dostrzegania i doceniania niepowtarzalności jego osobowości.
7. Zasada **profesjonalizmu w wychowaniu**, która wymaga od nauczyciela określonych kompetencji zawodowych oraz profesjonalnej dojrzałości działań.²

¹ A. Janowski, Uczeń w teatrze życia szkolnego, Warszawa 1995, s. 82-83.

² J. Homplewicz, Etyka pedagogiczna. Podręcznik dla wychowawców, Warszawa 1996, s. 77-78.

5. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO:

Lp.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Uwagi
1.	Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej	1. Rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia. 2. Rozpoznawanie indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia. 3. Zapewnienie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnej z jego możliwościami psychofizycznymi, rozpoznanymi przez nauczyciela lub specjalistę, prowadzącego z nim zajęcia (rozpoznanie indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia może dotyczyć zarówno trudności w uczeniu się, jak i szczególnych uzdolnień). 4. Identyfikowanie potrzeb uczniów przez nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów podczas prowadzenia zajęć. 5. Obserwacja ucznia pod kątem innych indywidualnych potrzeb, które mogą pojawić się u niego w związku ze specyfiką konkretnego środowiska. 6. Utworzenie Zespołu nauczycieli udzielających pomocy psychologiczno –pedagogicznej dla uczniów ze SPE (specjalnymi potrzebami edukacyjnymi). 7. Planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez Zespół. 8. Planowanie przez Zespół indywidualnej ścieżki edukacyjnej bądź edukacyjno-terapeutycznej danego ucznia, uwzględniając potrzeby wynikające z orzeczenia lub opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.	Dyrekcja, wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny	W ciągu roku szkolnego	
2.	Organizacja doradztwa edukacyjno - zawodowego	1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia. 3. Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciel przedsiębiorczości	W ciągu roku szkolnego	

		- Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę. - Współpraca z innymi nauczycielami i instytucjami pozaszkolnymi w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno zawodowego. - Udzielanie pomocy w formie spotkań indywidualnych i zajęć grupowych. - Wspomaganie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy. - Udzielanie porad zawodowych na podstawie nowoczesnych narzędzi do pomiaru zdolności i zainteresowań zawodowych. - Pomoc w tworzeniu dokumentów aplikacyjnych.			
3.	Integracja społeczności szkolnej	- Zorganizowanie zajęć integracyjnych dla uczniów klas I. - Przeprowadzenie zajęć wychowawczych ułatwiających młodzieży adaptację w szkole. - Organizacja Rajdu „Otrzęsinowego” dla uczniów klas I. - Objęcie opieką pedagogiczną uczniów klas I. - Pomoc indywidualna związana z aklimatyzacją w szkole. - Organizacja uroczystości na terenie szkoły. - Organizacja wycieczek klasowych. - Rozwijanie samorządności uczniów - wybory Samorządu Uczniowskiego. - Zaangażowanie w akcje charytatywne, koło CARITAS	Dyrekcja, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, Samorząd Uczniowski, rodzice, nauczyciele religii	W ciągu roku szkolnego	
4.	Rozwijanie zainteresowań uczniów	- Budzenie ciekawości poznawczej i rozwijanie umiejętności twórczego myślenia. - Pomaganie w samopoznaniu, samoocenie oraz w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji i talentów. - Rozwijanie kompetencji kulturowych młodzieży, przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i publicznym. - Rozwijanie uzdolnień i umiejętności sportowych przygotowujących do prozdrowotnej aktywności sportowej oraz rozwoju talentów sportowych. - Prowadzenie działań promujących twórczość młodzieżową oraz jednostki wybitnie uzdolnione. - Tworzenie możliwości dla wyrażania artystycznych pomysłów,	Dyrekcja, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog	W ciągu roku szkolnego	

		ćwiczenia i rozwijania uzdolnień aktorskich, muzycznych, plastycznych (akademie, przedstawienia, koncerty). 7. Organizowanie dodatkowych zajęć z poszczególnych przedmiotów. 8. Organizowanie wyjść do kina, teatru oraz innych placówek kulturalno – oświatowych. 9. Udział w wykładach organizowanych przez placówki kulturalne. 10. Kształtowanie umiejętności dziennikarskich - redagowanie przez młodzież portalu internetowego szkoły. 11. Zaangażowanie młodzieży w akcje o charakterze społecznym. 12. Opieka nad podopiecznymi świetlicy socjoterapeutycznej w ramach wolontariatu. 13. Organizowanie pomocy dla podopiecznych w domach dziecka i innych placówkach pozaszkolnych.			
5.	Organizacja imprez szkolnych o charakterze wychowawczym i kulturalnym	1. Organizowanie przez uczniów imprez okolicznościowych, akademii, happeningów, zawodów sportowych dla całej społeczności uczniowskiej. 2. Organizowanie Dni Otwartych. 3. Udział w uroczystościach szkolnych: • historycznych (Święto Odzyskania Niepodległości, Konstytucja 3 Maja, Święto Patrona Szkoły), • kalendarzowych (Dzień Edukacji Narodowej, Europejski Dzień Języków Obcych, Światowy Dzień AIDS, Walentynki, Dzień Kobiet, Pierwszy Dzień Wiosny), • religijnych (Boże Narodzenie, Wielkanoc), • innych (Dzień Sportu, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy).	Dyrekcja, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog	W ciągu roku szkolnego	
6.	Rozwijanie postaw prozdrowotnych	1. Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych. 2. Uświadomienie zagrożeń związanych z zażywaniem dopalaczy. 3. Realizacja programu „Różowa wstążeczka”. 4. Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych. 5. Spotkania z pielęgniarką szkolną. 6. Zajęcia sportowe - organizacja Dnia sportu szkolnego.	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, pielęgniarka	W ciągu roku szkolnego	
7.	Kształtowanie	1. Dbłość o schludny i estetyczny wygląd uczniów zgodny ze statutem	Dyrekcja, wychowawcy	W ciągu	

	prawidłowych motywów zachowania	szkoły. 2. Dbłość o wygląd pomieszczeń szkoły. 3. Analiza i wyciąganie wniosków z zachowania uczniów. 4. Kształtowanie umiejętności skutecznej komunikacji interpersonalnej. 5. Podnoszenie umiejętności komunikowania się z innymi, w tym za pomocą narzędzi technologii informacyjno – komunikacyjnych tak, aby szanować prawa rówieśników, nauczycieli i innych użytkowników nowoczesnych mediów. 6. Uświadomienie podstawowych reguł i zasad obowiązujących w relacjach międzyludzkich. 7. Wskazanie prawidłowego zachowania podczas obchodów świąt narodowych i uroczystości szkolnych.	klas, nauczyciele, pedagog.	roku szkolnego	
8.	Propagowanie czytelnictwa	1. Rozwijanie zainteresowań czytelniczych poprzez kontakt z książką. 2. Konkursy, wystawy, wycieczki do bibliotek.	Nauczyciele języka polskiego, nauczyciel-bibliotekarz	W ciągu roku szkolnego	
9.	Realizowanie zajęć „Wychowania do życia w rodzinie”	1. Przekazywanie treści dotyczących: • wiedzy o życiu seksualnym człowieka, • zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, • wartości rodziny, • życia w fazie prenatalnej • metod i środków świadomej prokreacji.	Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie	W ciągu roku szkolnego	

6.EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Sposób i środki ewaluacji (ankieta, obserwacja, wywiad, analiza dokumentów):

- obserwacja postępów w nauce i zachowaniu
- frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych
- frekwencja na zajęciach organizowanych przez szkołę
- liczba uczniów przystępujących do konkursów, liczba laureatów
- ilość wycieczek organizowanych przez szkołę
- ilość konkursów organizowanych przez szkołę
- ocena samopoczucia uczniów w szkole
- postępy w nauce i zachowaniu
- przestrzeganie regulaminów szkolnych
- współpraca ze środowiskiem lokalnym
- liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych, wychowawczych, edukacyjnych – procent ogółu uczniów
- liczba rodziców zaangażowanych w pracę szkoły.